

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1988-1989

9 MARS 1989

Proposition de loi tendant à permettre l'intervention du conseiller unique pour connaître des appels des décisions rendues en matière commerciale par le tribunal de commerce

(Déposée par M. Duquesne)

DEVELOPPEMENTS

L'arriéré judiciaire prend des proportions de plus en plus inquiétantes. Devant certaines cours d'appel, certaines affaires ne peuvent être fixées avant cinq ou six ans.

Pour remédier à cette situation, des mesures de divers ordres peuvent être prises. Il y a celles auxquelles on pense tout d'abord, parce que les plus faciles mais aussi les plus coûteuses, c'est-à-dire l'adaptation du cadre des cours.

Il y a ensuite toutes les mesures ayant trait à la modernisation du service public de la justice qui, en améliorant son efficacité devrait en hâter les cours.

Il y a enfin l'adaptation de certaines de nos règles de droit judiciaire. La présente proposition s'inscrit dans ce cadre.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1988-1989

9 MAART 1989

Voorstel van wet strekkende om de kamers met een raadsheer kennis te laten nemen van het hoger beroep tegen beslissingen en handelszaken gewezen door de rechtbank van koophandel

(Ingediend door de heer Duquesne)

TOELICHTING

De gerechtelijke achterstand neemt steeds verontrustender afmetingen aan. Bij sommige hoven van beroep kan voor bepaalde zaken pas over vijf of zes jaar een rechtsdag worden bepaald.

Om die toestand te verhelpen kunnen diverse maatregelen worden genomen. Er zijn de voor de hand liggende, want gemakkelijke maatregelen, maar er zijn ook kostbaarder maatregelen, namelijk de aanpassing van de personeelsformatie van de hoven.

Voorts zijn er de maatregelen die betrekking hebben op de modernisering van de rechtsbedeling, die middels een grotere efficiëntie het verloop van de rechtsgang bij de hoven zou kunnen versnellen.

Tenslotte is er de aanpassing van een aantal regels uit ons gerechtelijk recht. Dat is ook het doel van dit voorstel.

La loi du 19 juillet 1985 a permis de manière limitée d'attribuer aux chambres ne comprenant qu'un conseiller un certain nombre d'affaires. Afin de préserver un maximum de garanties aux parties en degré d'appel, il a été prévu que néanmoins l'appel est déferé à une chambre composée de trois conseillers à la cour lorsque la demande en est faite soit par l'appelant, soit par l'intimé.

Cette possibilité de saisine d'un conseiller unique est tout à fait restrictive en matière commerciale puisque seules les décisions rendues par le président du tribunal de commerce sont visées.

La présente proposition a pour objet d'étendre, dans les mêmes conditions, le recours au conseiller unique pour connaître des appels des décisions rendues par le tribunal de commerce en exceptant les demandes en matière de faillite, de concordat et de sursis de paiement ainsi que toutes celles dont la communication au ministère public est prévue par des lois spéciales.

Moyennant cette restriction et en réservant la faculté de chacune des parties de revendiquer l'attribution de l'affaire à une chambre comprenant trois conseillers à la cour, on voit mal que ce qui a fondé l'institution du conseiller unique en matière civile, ne vaudrait pas également en matière commerciale.

La question de principe a été tranchée par la loi du 19 juillet 1985 : le juge d'appel « mieux informé » peut être un conseiller unique. Ce n'est évidemment pas la nature civile des affaires visées à l'époque qui constituait la justification. Dans ces conditions, l'extension prudente à certaines affaires commerciales prévue par la présente proposition est pleinement justifiée et est de nature à contribuer à la résorption de l'arrière judiciaire.

A. DUQUESNE.

*
* *

De wet van 19 juli 1985 heeft het mogelijk gemaakt een beperkt aantal zaken toe te wijzen aan kamers met slechts één raadsheer. Teneinde maximale waarborgen te verlenen aan partijen in hoger beroep, is bepaald dat het hoger beroep niettemin wordt toegewezen aan een kamer met drie raadsheren in het hof, indien zulks wordt aangevraagd hetzij door de eiser, hetzij door de gedaagde.

In handelszaken is de mogelijkheid van toewijzing aan kamers met één raadsheer uiterst beperkt, aangezien dat alleen kan bij hoger beroep tegen beslissingen gewezen door de voorzitter van de rechtbank van koophandel.

Dit voorstel wil, onder dezelfde voorwaarden, bewerken dat kamers met één raadsheer ook kennis kunnen nemen van hoger beroep tegen beslissingen gewezen door de rechtbank van koophandel, met uitzondering van de vorderingen inzake faillissement, gerechtelijk akkoord en uitstel van betaling, alsmede die waarvan de mededeling aan het openbaar ministerie bij bijzondere wetten is voorgeschreven.

Gelet op die restrictie en op het feit dat beide partijen de toewijzing van de zaak aan een kamer met drie raadsheren in het hof kunnen eisen, valt niet goed in te zien waarom de overwegingen die geleid hebben tot het instellen van kamers met één raadsheer in burgerlijke zaken, niet evenzeer voor handelszaken zouden gelden.

Over de grondvraag bracht de wet van 19 juli 1985 uitsluitel: de « beter geïnformeerde » rechter in hoger beroep kan een alleen zetelend raadsheer zijn. Toen werd bepaald welke zaken onder de wet zouden vallen, was het burgerlijke karakter ervan geen doorslaggevende factor. Dit in acht genomen, is de voorzichtige uitbreiding tot sommige handelszaken, zoals hier voorgesteld, volledig verantwoord en zal mede daardoor de gerechtelijke achterstand kunnen worden ingelopen.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article unique

A l'article 109*bis*, du Code judiciaire, inséré par la loi du 19 juillet 1985, le paragraphe 2, alinéa premier, est complété par un 1°*bis*, libellé comme suit :

« 1°*bis* les appels des décisions rendues par le tribunal de commerce sauf quand il s'agit de demandes en matière de faillite, de concordat et de sursis de paiement ainsi que toutes celles dont la communication au ministère public est prévue par des lois spéciales. »

A. DUQUESNE.

VOORSTEL VAN WET

Enig artikel

In artikel 109*bis*, § 2, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 19 juli 1985, wordt een 1°*bis* ingevoegd, luidende :

« 1°*bis* het hoger beroep tegen beslissingen gewezen door de rechtbank van koophandel, behalve wanneer het gaat om vorderingen inzake faillissement, gerechtelijk akkoord en uitstel van betaling, alsmede alle vorderingen waarvan de mededeling aan het openbaar ministerie bij bijzondere wetten is voorgeschreven. »